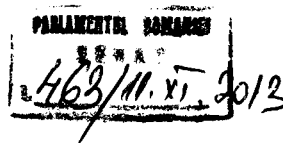

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

2044
01.11.2013

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege privind protecția drepturilor persoanelor vârstnice*”, inițiată de domnul deputat Petru Movilă – PD-L (Bp. 406/2013).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare crearea *cadrlui legal privind „promovarea, respectarea și garantarea drepturilor persoanelor vârstnice la o viață independentă, împlinită și demnă, prin măsuri de protecție socială și acțiuni destinate susținerii participării persoanelor vârstnice la viața socială, economică, politică și culturală”*.

Propunerea legislativă este structurată în 10 capitole, dintre care enumerăm:

- Prestații de protecție socială;
- Servicii sociale;
- Participarea, împlinirea personală și respectarea demnității;
- Locuința;

- Asistența pentru o viață sănătoasă;
- Îngrijirea persoanelor vârstnice;
- Finanțarea prestațiilor și serviciilor sociale acordate persoanelor vârstnice;
- Protecția juridică a persoanei vârstnice la încheierea actelor juridice.

II. Observații

1. Considerăm că **titlul** inițiativei legislative nu este cel mai potrivit având în vedere că, nu reglementează concret toate drepturile persoanelor vârstnice, ci se orientează cu precădere pe măsurile de promovare a incluziunii sociale a acestei categorii de populație.

2. Întrucât cadrul general de organizare, funcționare și finanțare a sistemului de asistență socială este reglementat prin *Legea asistenței sociale nr. 292/2011*, era necesar ca textul propunerii legislative să fie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel și să se urmărească unicitatea reglementărilor în domeniu și evitarea paralelismelor, în conformitate cu *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

Propunerea legislativă conține o serie de reglementări care nu sunt în concordanță cu reglementările *Legii asistenței sociale nr. 292/2011*, pornind de la definiția persoanei vârstnice și continuând cu definițiile principiilor care stau la baza acordării drepturilor persoanelor vârstnice, precum și cu unele reglementări cuprinse în *Capitolul VII – Îngrijirea persoanelor vârstnice*, din inițiativa legislativă.

În acest sens, menționăm că dacă *Legea nr. 292/2011* definește persoanele vârstnice ca fiind persoanele care au împlinit vârsta de 65 de ani, în inițiativa legislativă persoanele vârstnice sunt persoanele care au împlinit vârsta de pensionare.

3. Evaluarea nevoilor persoanelor vârstnice, precum și stabilirea drepturilor persoanelor vârstnice dependente, materializate în beneficii de asistență socială (și nu prestații) și servicii sociale, trebuie realizată în corelare cu evaluarea și stabilirea drepturilor persoanelor cu dizabilități, pentru a fi evitate situațiile de inechitate existente în prezent între persoanele vârstnice care suferă de afecțiuni invalidante și care, deși au

limitări funcționale similare, sunt sau nu încadrate într-un grad de handicap.

De aceea, Guvernul are în vedere o nouă lege a asistenței sociale pentru persoanele vârstnice ce va fi promovată odată cu modificarea și completarea *Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

În ceea ce privește contribuția de întreținere și îngrijire a persoanelor vârstnice pentru asistarea acestora în centre rezidențiale, aceasta se stabilește în mod similar cu reglementările actuale din *Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată*, ori, în prezent, din solicitările administrațiilor publice locale care finanțează căminele pentru persoane vârstnice, modalitatea de stabilire a contribuției de întreținere trebuie să ia în calcul mai multe criterii legate de veniturile persoanei asistate și serviciile minimale sau maximale pe care aceasta le plătește din contribuția proprie. În prezent, indiferent de quantumul contribuției plătite de persoanele asistate într-un cămin, acestea beneficiază de aceleași servicii ceea ce generează nemulțumiri din partea beneficiarilor.

De asemenea, în situația menținerii modului de calcul al contribuției de întreținere actual, efortul bugetului local depășește 60-70% din costurile aferente îngrijirii fiecărei persoane beneficiare.

Totodată, lipsesc măsuri concrete de susținere a îngrijitorilor informali, precum și prevederi care să încurajeze dezvoltarea serviciilor la domiciliu în dauna celor rezidențiale.

Prestația de dependență propusă prin inițiativa legislativă ar fi trebuit stabilită într-un quantum similar cu quantumul beneficiilor de asistență socială destinate persoanelor cu dizabilități care necesită îngrijire personală în funcție de gradele de handicap și limitările funcționale avute.

Prin urmare, quantumul maxim de 950 lei propus de inițiator este aleatoriu. De altfel, menționăm că nu există nicio referire în *Expunerea de motive* privind justificarea stabilirii acestui quantum. Totodată, lipsesc quantumurile aferente tuturor gradelor de dependență care trebuie specificate concret.

4. Referitor la finanțarea prestației de dependență ce se asigură de la bugetul de stat, era necesară o evaluare a impactului financiar, precum și precizarea sursei de finanțare, respectiv de acoperire a costurilor suplimentare rezultate din aplicarea acestei măsuri.

Prin urmare, se impunea ca inițiatorul să respecte art. 138 alin. (5) din Constituția României, „*Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”.

În același sens, art. 15 alin. (1) din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, prevede că *“În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative/măsuri/politici a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, se va întocmi o fișă financiară, care va respecta condițiile prevăzute de Legea nr. 69/2010. În această fișă se înscriu efectele financiare asupra bugetului general consolidat, care trebuie să aibă în vedere:*

a) schimbările anticipate în veniturile și cheltuielile bugetare pentru anul curent și următorii 4 ani;

b) estimări privind eşalonarea creditelor bugetare și a creditelor de angajament, în cazul acțiunilor anuale și multianuale care conduc la majorarea cheltuielilor;

c) măsurile avute în vedere pentru acoperirea majorării cheltuielilor sau a minusului de venituri pentru a nu influența deficitul bugetar.”

5. Prevederile **art. 25 alin. (3)** și **art. 26 alin. (3)** din propunerea legislativă sunt identice.

Considerăm că inițiatorul a dorit ca alin. (3) al art. 26 să reglementeze înființarea unui compartiment specializat privind problematica persoanelor vârstnice în cadrul serviciilor publice de asistență socială aflate în subordinea consiliilor locale și nu a celor județene.

Având în vedere angajamentele asumate de autoritățile române cu privire la reducerea deficitului bugetar și reducerea numărului de angajați din cadrul sectorului bugetar, astfel încât să se respecte plafonul cheltuielilor de personal ale bugetului general consolidat, nu considerăm oportună promovarea de acte normative care conduc la majorarea numărului de angajați din sectorul bugetar și a cheltuielilor de personal ale bugetului general consolidat.

În acest context, nu considerăm oportune prevederile referitoare la înființarea de noi compartimente, atribuțiile prevăzute la alin. (2) ale fiecăruia din cele două articole putând fi executate de structurile de asistență socială existente la nivelul autorităților administrației publice locale.

6. Referitor la măsura propusă la **art. 53 alin. (2)**, precizăm că subvențiile pentru biletele de odihnă și tratament nu se suportă din Fondul național unic de asigurări de sănătate, acestea fiind suportate doar din fondul de asigurări sociale și de la bugetul de stat, fondul național unic de asigurări sociale de sănătate având destinația stabilită în mod expres prin *Legea nr. 95/2006*.

7. Referitor la **art. 61 alin. (3)** și **alin. (4)**, se preconizează asigurarea serviciilor de îngrijire personală cu supervizarea sau implicarea personalului medical, fără a se face distincția între diferitele tipuri de personal medical, fără a se menționa de unde provine acest personal medical – angajat al sistemului public sau al unor furnizori privați de servicii, etc.

8. La **art. 92 alin. (1)**, nu considerăm oportune prevederile **lit. c)**, deoarece, în prezent, se alocă sume de la bugetul de stat pentru echilibrarea bugetelor locale a căror repartizare pe județe se face potrivit prevederilor **art. 33 alin. (2)** din *Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare*, aceste sume putând fi utilizate pentru finanțarea oricărui tip de cheltuială, inclusiv pentru finanțarea cheltuielilor determinate de asistența socială a persoanelor vârstnice.

9. Cheltuielile care se prevăd în proiectul anual al bugetului sunt stabilite prin acte normative, autoritățile administrației publice locale neputând aproba credite pentru orice fel de cheltuieli, motiv pentru care nu considerăm oportune prevederile **lit. j) a alin. (2)** și **a lit. m) a alin. (3)** ale **art. 92**.

10. Referitor la serviciile la care se face referire în cadrul **art. 95**, precizăm că acestea nu pot fi finanțate din Fondul Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate decât în situația în care beneficiarul de servicii medicale face parte dintr-una din categoriile prevăzute în *Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare*, și are calitatea de asigurat cu sau fără plata contribuției. De asemenea, se precizează că aceste servicii sunt finanțate sau co-finanțate din alte surse bugetare, fără a se indica cu exactitate care sunt acestea.

11. Având în vedere că prin inițiativa legislativă se propun o serie de măsuri a căror aplicare determină un efort bugetar suplimentar care nu a fost estimat în Expunerea de motive, era necesar, conform cerințelor art. 7 din *Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010*, ca inițiatorul să prezinte:

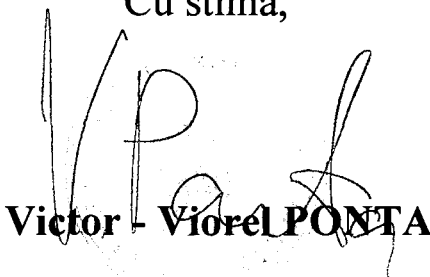
- fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;

- o declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli în strategia fiscal-bugetară.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Victor - Viorel PONTA

Domnului senator **George – Crin Laurențiu ANTONESCU**

Președintele Senatului